

Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije
ponedjeljkom 11:15, srijedom 8:15

Tr1120 Biblijska egzegeza

Psalmi i Mudrosne knjige

Poklad biblijske mudrosti u jezgri SZ-a

amdg.eu/sapientia

Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije
ponedjeljkom 11:15, srijedom 8:15
amdg.eu/sapientia

Kralj – raskajani grešnik i obraćenik

Griješnik i oprostjenje u Ps 51

Psalam 51

- **govor Bogu nakon grijeha (usp. Post 3,10; 4,9):**
 - Adam i Kajin progovaraju Bogu tek poslije grijeha
 - Izravno obraćanje u Ps 51,3.12.16[2x].19:
- **“Bože” אלהים *'elohîm* v3.12.16[2x].19;**
 - **Smiluj** mi se (הִנֵּה v3) – početak psalma, molitva
 - Zaziv **Milostivom** (הִנֵּה Izl 34,6)
 - Čisto srce stvori mi (v12) – 2. dio
- **“Gospodine” אדוני *'adonaj* (v17)**
- **Povijesni uvod (Ps 51,1s)**
+ 2 dijela: Ps 51,3-11.12-21;
 - vrhunac (v16):
- **“Bože” 2x + “spasitelj”**

Biografska bilješka

- Ps 51,2:
- **Natan Davidu nakon grijeha**
- **Izvještaj u 2 Sam 11,2.15:**
 - David predvečer ustaje (11,2)
 - “montira” ubojstvo (v15)
 - Bog nema pristupa sve do v27
- **Natan u 2 Sam 12,9:**
- **“Ubio si, uzeo ženu” (12,9)**
 - Preljub i ubojstvo
- **“sagriješio sam” (v13)**
 - Reakcija u 2 Sam 12,16-18:
- **Molitva (v16); post (v17); sedam dana (v18)**

David – molitelj

- **Klanjanje u Domu Božjemu (2 Sam 12,20)**
 - Grijeh protiv čovjeka
- **U susret Bogu (usp. Jakov u Post 32.33)**
 - Izravan vapaj (samo Ps 51,5.7 nema “Ti”)
 - U drugom dijelu sve je dijalog
 - Nemirna savjest – škola molitve
- **Osjećaj zaprljanosti u v4.9; u v3.11**
 - 2x “operi”, “očisti” (v4.9); “izbriši” (v3.11)
 - “bjelina” koju Bog daje (v9)
 - Usp. Grijesi će pobijeljeti poput snijega (Iz 1,18)
- **Zapriječen put, zastrt pogled (v5b):**
 - Grijeh stalno preda mnom (v5)

Negativna apsolutizacija

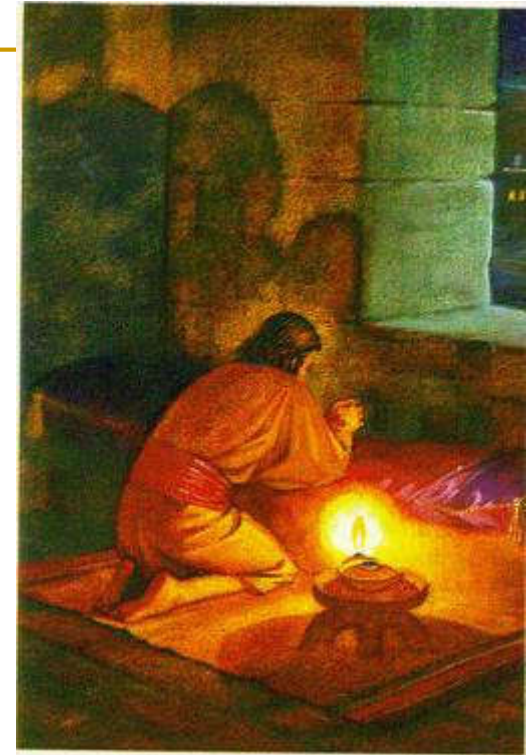
- ❑ Od kada grješnost (Ps 51,7)?
- **Od početka: začet i rođen grešan (v7)**
 - ❑ Univerzalno zlo: bezakonje, krivica, grijech (usp. Iz 34,7), *zlo – koliko puta?*
 - ❑ רע *ra* ‘“zlo” (v6)
 - ❑ חטא *hata* ‘“griješiti” (v4-7.9.11.15 = 7x)
 - ❑ פשע *peša* ‘“prijestup” (v3.5.15)
 - ❑ עון *avôn* “krivnja” (v4.7.11)
 - ❑ = 14x ukupno
- **Bog (od)nosi = **oprašta** (Izl 34,7)**

- ❑ Slomljenost u v10:
- **Emocija: žalost i tuga**
- “kosti” – “koje si razbio”
 - ❑ Božje lice u v11.13:
- **Bog gleda grijeh (11 usp. 5b), David odbačen (13)**

Oproštenje je preokret

- ❑ Središnji problem u v16:
- “prolivena krv” (v16 usp. Post 4)
 - ❑ Pozitivna apsolutizacija u v11.15:
- Brisanje sve krivice (v11),
- obraćanje grješnika (v15):
 - “Učit ću prijestupnike”
 - “Tebi će se obraćati/vraćati”
 - Univerzalni dinamizam
- Bogoslužje u v18.21 (חֶפֶז *hafes* užitak usp. Ps 1,2)
 - ❑ Ne mile ti se (v18)
 - ❑ Opet će ti biti mile (v21 usp. Ti ljubiš srce iskreno v8)

Snaga Božjega milosrđa

- ❑ Mjera opraštanja: A) “milosrđe” (Ps 51,3a)
- ❑ = vječna je *ljubav* njegova (Ps 118; 136)
- **חסד** *hésed* privrženost, povezanost (Ps 51,3 usp. Izl 34,6)
 - ❑ B) “veliko smilovanje” (Ps 51,3b)
- **רחמים** *rahámim* suosjećajna majčinska utroba (3b usp. Izl 34,6)
 - ❑ Odakle čisto srce (v12)?
- čisto srce Bog “stvara” (v12)
- **ברא** *bará'* – kao za nebo i zemlju (Post 1)

- ❑ David će progovoriti (v17)
- Grješnost = nijemost
 - ❑ Govor: **תהלה** *t^ehillâ* = “hvala”, psalam
- Za molitvu potrebno oprostjenje

Dovršetak i središte psalma

- ❑ Otvoren pogled u Ps 51,20s:
- Razoren grad –
drugo vrijeme (v20)
- Žrtve u hramu (v21)
 - ❑ *Duh* u središtu
– čiji (רוּחַ *rúah* v12s.14)?
- postojan (v12),
- spreman Duh (v14);
- svet (v13)
- Tvoj Duh (v13)

